

POSTANOWIENIE

Dnia 22 lutego 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz (przewodniczący)

SSN Kazimierz Klugiewicz (sprawozdawca)

SSN Rafał Malarski

w sprawie **J. L.**

oskarżonego z art. 297 § 2 k.k. i in.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej,

na posiedzeniu w dniu 22 lutego 2018 r.,

skargi obrońcy oskarżonego od wyroku Sądu Okręgowego w [...],

z dnia 30 października 2017 r., uchylającego wyrok Sądu Rejonowego w [...]

z dnia 2 marca 2017 r., i przekazującego sprawę do ponownego rozpoznania

na podstawie art. 531 § 1 k.p.k. w zw. z art. 539f k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

1. skargę pozostawić bez rozpoznania;

**2. kosztami sądowymi postępowania w przedmiocie skargi
obciążyć oskarżonego J. L.**

UZASADNIENIE

J. L. został oskarżony o popełnienie przestępstwa z art. 297 § 2 k.k. w zw. z art. 284 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i przy zastosowaniu art. 12 k.k.

Sąd Rejonowy w [...] wyrokiem z dnia 2 marca 2017 r., sygn. akt II K .../15, uniewinnił J. L. od popełnienia zarzucanego mu czynu, a kosztami postępowania obciążył Skarb Państwa.

Apelację od powyższego wyroku, na niekorzyść oskarżonego, wywiódł Prokurator Rejonowy w [...].

Sąd Okręgowy w [...] wyrokiem z dnia 30 października 2017 r., uchylił zaskarżony wyrok i sprawę oskarżonego J. L. przekazał Sądowi Rejonowemu w [...] do ponownego rozpoznania.

Skargę od powyższego wyroku Sądu Okręgowego w [...] wniósł obrońca oskarżonego J.L., zarzucając rażące naruszenie art. 437 § 2 k.p.k. poprzez uchylenie wyroku Sądu pierwszej instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania w sytuacji, gdy stwierdzone przez Sąd uchybienia nie wymagają przeprowadzenia przewodu sądowego na nowo w całości, a nadto Sąd Okręgowy nie powołał się na podstawę prawną z art. 454 k.p.k.

W konkluzji obrońca oskarżonego J. L. wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w [...] do ponownego rozpoznania.

Prokurator Rejonowy w [...] w pisemnej odpowiedzi na „skargę kasacyjną” obrońcy oskarżonego J. L. wniósł o uznanie skargi za oczywiście bezzasadną i jej oddalenie.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Skargę wniesioną przez obrońcę oskarżonego J. L. należało pozostawić bez rozpoznania wobec jej niedopuszczalności z mocy ustawy.

W pierwszej kolejności należy bowiem wskazać, że akt oskarżenia w przedmiotowej sprawie wpłynął do Sądu Rejonowego w [...] w dniu 30 czerwca 2015 r. i tego samego dnia został przedłożony Przewodniczącemu II Wydziału Karnego tegoż Sądu (k- 659-659v).

W myśl art. 36 pkt 2 ustawy z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (*Dz. U. 2013. 1247 ze zm.*), w sprawach, w których przed dniem wejścia w życie tejże ustawy - co nastąpiło z dniem 1 lipca 2015 r. - wniesiono do sądu akt oskarżenia, przepis art. 437 § 2 k.p.k. należało stosować w brzmieniu dotychczasowym do czasu prawomocnego zakończenia postępowania. Stanowił on wówczas, że „jeżeli pozwalają na to zebrane dowody, sąd odwoławczy zmienia zaskarżone orzeczenie, orzekając odmiennie co do istoty lub uchyła je i umarza postępowanie; w innych wypadkach uchyła orzeczenie i przekazuje sprawę sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania (...)”.

Natomiast, jeżeli akt oskarżenia został wniesiony do sądu po tej dacie (tj. od 1 lipca 2015 r.), to wówczas zastosowanie miał już przepis art. 437 § 2 k.p.k., którego zdanie drugie brzmi: „Uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania może nastąpić wyłącznie w wypadkach wskazanych w art. 439 § 1, art. 454 lub jeżeli jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości”.

Z kolei w myśl art. 25 ust. 2 ustawy z dnia 11 marca 2016 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (*Dz. U. 2016. 437*), która weszła w życie w dniu 15 kwietnia 2016 r., w postępowaniach, o których mowa w ust. 1 art. 25 ww. ustawy, stosuje się przepisy rozdziału 55a ustawy zmienianej. Przepis art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2016 r. stanowi natomiast, że jeżeli na podstawie dotychczasowych przepisów po dniu 30 czerwca 2015 r. skierowano akt oskarżenia, wniosek o wydanie wyroku skazującego, wniosek o warunkowe umorzenie postępowania lub wniosek o umorzenie postępowania przygotowawczego i orzeczenie środka zabezpieczającego, postępowanie toczy się według przepisów dotychczasowych do prawomocnego zakończenia postępowania.

Z powyższego wynika, że z uwagi na treść art. 25 ustawy z dnia 11 marca 2016 r. przepisy rozdziału 55a Kodeksu postępowania karnego stosuje się do spraw, w których postępowanie sądowe zostało wszczęte po dniu 30 czerwca 2015 r. (zob. *Sąd Najwyższy w postanowieniach: z dnia 28 lipca 2016 r., IV KZ 39/16, LEX nr 2076412; z dnia 24 sierpnia 2016 r., IV KS 1/16; z dnia 14 września 2016 r., V KS 1/16; z dnia 20 października 2016 r., V KS 2/16; z dnia 22 listopada 2016 r. IV KS 2/16, LEX nr 2152403; z dnia 6 marca 2017 r., V KS 2/17, LEX nr 2237292*). Aprobując to stanowisko podkreślić dodatkowo należy, że silnym argumentem na poparcie powyższego stanowiska jest sama treść art. 539 a § 3 k.p.k., zgodnie, z którym skarga może być wniesiona wyłącznie z powodu naruszenia art. 437 lub z powodu uchybień określonych w art. 439 § 1 k.p.k. Nie może być przy tym wątpliwości, że mowa tu o art. 437 § 2 k.p.k., w brzmieniu nadanym mu ustawą z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw, gdyż w pierwotnym brzmieniu art. 437 k.p.k. (do dnia 30 czerwca 2015 r.) nie zawierał żadnych ograniczeń co

do uchylenia wyroku i przekazania sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Jako, że znowelizowany art. 437 § 2 k.p.k. znajdzie zastosowanie wyłącznie do spraw, w których akty oskarżenia wniesiono po dniu 30 czerwca 2015 r., tak i tożsame kryterium implikować będzie dopuszczalność wniesienia skargi na wyrok kasatoryjny sądu odwoławczego. Innymi słowy, możliwość skorzystania z instytucji opisanej obecnie w rozdz. 55a Kodeksu postępowania karnego będzie wykluczona w tych sprawach, które zostały wszczęte aktem oskarżenia wniesionym do dnia 30 czerwca 2015 r.

W przedmiotowej sprawie – jak już to wskazano wyżej - akt oskarżenia wpłynął do Sądu Rejonowego w [...] w dniu 30 czerwca 2015 r., co zresztą nie umknęło również uwadze Sądu Okręgowego, który w uzasadnieniu swojego orzeczenia wskazał, że w takiej sytuacji Sąd Rejonowy zobowiązany był do przeprowadzenia dowodów z urzędu (aczkolwiek błędnie wskazał na datę 26 czerwca 2015 r. - tą datą faktycznie opatrzony jest akt oskarżenia, jednak wpłynął on do Sądu Rejonowego w dniu 30 czerwca 2015 r.). Skoro w takiej sytuacji skarga na wyrok sądu odwoławczego nie przysługiwała stronom, jedyną właściwą decyzją, po jej wpłynięciu do wydziału odwoławczego, pozostawało wydanie niezaskarżalnego zarządzenia o charakterze administracyjnym informującym stronę o braku możliwości wniesienia takiej skargi. Jeżeli jednak, tak jak w tej sprawie, skarga została przyjęta i przedstawiona Sądowi Najwyższemu do rozpoznania, koniecznym - wobec stwierdzenia jej ustawowej niedopuszczalności - stało się pozostawienie jej bez rozpoznania.

Z tych względów orzeczono jak w sentencji. Rozstrzygnięcie co do kosztów postępowania znajduje uzasadnienie w treści art. 539f w zw. z art. 527 § 2 k.p.k. Jakkolwiek bowiem postępowanie w przedmiocie omawianej skargi w ogóle nie powinno się toczyć i Sąd Okręgowy zamiast wzywać stronę do uzupełnienia braku formalnego poprzez uiszczenie stosownej opłaty, winien był odmówić jej przyjęcia, to jednak podzielić należy pogląd, że jeżeli strona, i to przez podmiot fachowy, wniosła niedopuszczalną skargę i ją opłaciła, wywołując postępowanie w jej przedmiocie, choćby jedynie co do jej dopuszczalności, to powinna ona ponosić koszty tego postępowania wywołanego jej niedopuszczalną skargą (zob.

postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 sierpnia 2011 r., III KK 196/11, LEX nr 955022).

kc